

TÜRKİYE PLASTİK SEKTÖR İZLEME RAPORU 2021

ÖNSÖZ

Plastik sektörü, Türkiye ekonomisinin en önemli aktörlerinden birisidir. Bugün 10 milyon tonu geçen toplam üretimi, 40 milyar dolar civarındaki cirosu, 7 milyar doları geçen direkt ihracatı ve son 10 senede GSMH büyümesini aşan yıllık büyüme ile plastik sektörünün ülke ekonomisine sağladığı katkı giderek artıyor. Sektörümüz, ulaştığı üretim kapasitesiyle Avrupa’da ikinciliğe, dünyada ise altıncılığa yükseldi. PAGEV olarak, Türkiye Plastik Sektörünün “Birleştirici Gücü” misyonumuz çerçevesinde başarıyla yoluna devam eden sektörümüzü hep daha ileriye taşıyacak projeleri sizlerle birlikte hayata geçiriyoruz.

Plastiğin hayatımızdaki vazgeçilmezliğini gözler önüne seren ve bilimsel verilere dayanan somut adımlarla sektör sorunlarımızı gidermeye yönelik çalışmalara imza atarken, doğru ve güvenilir veri ve bilgilere sahip olmanın çözümün en önemli parçası olduğunu da biliyoruz. Bu doğrultuda sürekli araştırıyor, yeni verileri topluyor, derliyor ve rapor haline getiriyoruz. Sektörümüzün gelişimi adına önemli olduğuna inandığımız raporlarımızı ve önemli bilgiler içeren kitapçıklarımızı plastik sektörü temsilcilerimizin, paydaşlarımızın ve kamu kurumlarımızın istifadesine sunuyoruz.

PAGEV olarak, uzun ve özverili araştırmalarımız neticesinde sektörümüze ciddi boyutta katkı sağlayacak bir rapor seti hazırladık. Raporlarımız ile Türkiye Plastik Sektörünün doğru ve güvenilir veriler ışığında hangi noktada olduğunu, ortak problemlerini ve somut çözüm arayışlarının neler olması gerektiğini uzman raportörlerimizin yorumları ile kitapçıklar haline getirdik. Başta üyelerimiz olmak üzere tüm paydaşlarımızın faydasına sunduğumuz rapor ve bilgilendirme setimizin plastik dünyasına yön vereceğine inanıyoruz. Bu çalışmalarımız ile aynı zamanda kamu kurumlarımızın da plastik sektörü ile ilgili en güncel veriler ve doğru bilgilere ulaşmasını sağlamaktan dolayı mutluyuz.

Bununla birlikte İngilizce olarak hazırladığımız sektör raporlarımızla da meslektaşlarımızın ülkemiz plastik sektörünün potansiyelini en güncel verilerle küresel pazardaki iş ortakları ile paylaşabileceklerini düşünüyoruz.

Bu vesile ile sizlerle paylaştığımız dosyamızda yer alan, sektörümüz ile güncel raporlarımızı ve bilgilendirme dosyalarımızı istifadelerinize sunar, ülkemiz kalkınmasında lokomotif bir misyon üstlenen sektörümüzün bu günlere erişmesinde emeği geçen tüm meslektaşlarımıza teşekkür ederiz.

Saygılarımla,

Yavuz EROĞLU

PAGEV Başkanı

İÇİNDEKİLER

YÖNETİCİ ÖZETİ

1. EKONOMİK DURUM

- 1.1. DÜNYA EKONOMİSİ
- 1.2. TÜRKİYE EKONOMİSİ

2. PLASTİK MAMUL SEKTÖRÜ

- 2.1. KAPASİTE KULLANIMI
- 2.2. ÜRETİM
- 2.3. SEKTÖRÜN MAKİNA TEÇHİZAT YATIRIMI
- 2.4. DIŞ TİCARET
  - 2.4.1. İTHALAT
  - 2.4.2. İHRACAT
  - 2.4.3. ÜLKELER İTİBARI İLE İHRACAT VE İTHALAT
  - 2.4.4. İTHALAT VE İHRACAT FİYATLARI
  - 2.4.5. İHRACATTA YARATILAN KATMA DEĞER
  - 2.4.6. DIŞ TİCARET AÇIĞI
- 2.5. İÇ PAZAR TÜKETİMİ
- 2.6. ARZ VE TALEP DENGESİ

3. PLASTİK HAMMADDE SEKTÖRÜ

- 3.1. ÜRETİM
- 3.2. DIŞ TİCARET
  - 3.2.1. İTHALAT
  - 3.2.2. İHRACAT
  - 3.2.3. ÜLKELER İTİBARI İLE İHRACAT VE İTHALAT
  - 3.2.4. İTHALAT VE İHRACAT FİYATLARI
  - 3.2.5. DIŞ TİCARET AÇIĞI
- 3.3. İÇ PAZAR TÜKETİMİ
- 3.4. ARZ VE TALEP DENGESİ

4. SONUÇ

YÖNETİCİ ÖZETİ

Kasım ayında ortaya çıkan Omicron varyantının hızlı yayılmasıyla Aralık ayında küresel ölçekte en yüksek günlük vaka sayılarına ulaşılırken, birçok ülkede yeni kısıtlamalar devreye alınmıştır. Virüsün ortaya çıkmasından bu yana 2 yıldan uzun süre geçmiş olmasına karşın salgına ilişkin gelişmelerin ekonomik aktivitenin seyri açısından önemini korumaya devam edeceği anlaşılmaktadır.

Yeni yılla birlikte ücretlerde yaşanan artışların yanı sıra kamu tarafından pek çok kaleme yapılan zamların etkisiyle enflasyondaki yukarı yönlü hızlı seyrin 2022'nin başında da süreceği görülmektedir. Ayrıca, küresel piyasalarda emtia ve enerji fiyatlarındaki artışların da enflasyonist baskıları güçlendirebileceği düşünülmektedir. Böylece, 2022'nin ilk yarısında enflasyondaki yükselişin devam edeceği, izleyen dönemdeki seyrin ise finansal piyasalarda yaşanan dalgalanmanın seyrine bağlı olarak şekilleneceği öngörülmektedir.

2021 yılında %70,9 olan plastik sektörü ortalama kapasite kullanımı 2021 yılında %75,4'e çıkmış ve 4,5 puan artış göstermiştir.

Plastik mamul sektöründe miktar bazında, 2021 yılında üretimin miktar bazında %26'sı değer bazında %18'i ihraç edilmiştir. Diğer taraftan yurtiçi tüketimin miktar bazında %8'i değer bazında da %9'u ithalatla karşılanmıştır.

2021 yılı plastik sektörü için tarihi rekor düzeylerine ulaşıldığı bir yıl olmuştur. Sektörün miktar bazında %4 değer bazında %13 büyüdüğü 2021 yılında üretim, ithalat, ihracat ve yurtiçi tüketim miktar ve değer bazında en yüksek seviyelerde gerçekleşmiştir.

1. EKONOMİK DURUM

1.1. DÜNYA EKONOMİSİ

- Kasım ayında ortaya çıkan Omicron varyantının hızlı yayılmasıyla Aralık ayında küresel ölçekte en yüksek günlük vaka sayılarına ulaşılrken, birçok ülkede yeni kısıtlamalar devreye alınmıştır.
- Virüsün ortaya çıkmasından bu yana 2 yıldan uzun süre geçmiş olmasına karşın salgına ilişkin gelişmelerin ekonomik aktivitenin seyri açısından önemini korumaya devam edeceği anlaşılmaktadır.
- Aralık ayında başlıca merkez bankalarının para politikası kararları piyasaların seyrinde belirleyici olmuştur.
- Yılın son çeyreğinde ekonomilerinin güçlü görünümünü korumasının yanında enflasyona ilişkin kaygıların yüksek kalmayı sürdürmesiyle başlıca merkez bankaları varlık alımlarını sınırlandırarak, salgının başından bu yana devam eden destekleyici politikalarını sıkılaştırma hızını artırmıştır.
- Kasım ayında tüketici enflasyonunun %5,1 ile 10 yılın zirvesine çıktığı İngiltere’de Merkez Bankası, Aralık ayında 3 yılın ardından ilk kez faiz artırımına giderek politika faizini %0,1’den %0,25 düzeyine yükseltmiştir.
- ABD Merkez Bankası (Fed), politika faizinde piyasa beklentileri paralelinde değişikliğe gitmezken, varlık alımlarını azaltma hızını yükseltmiştir. Pandemi döneminde başlatılan tahvil alımlarının Mart 2022 itibarıyla sonlandırılması beklenmektedir. Projeksiyonlara göre, Fed üyeleri 2022’de 3 kez 25’er baz puanlık faiz artışı öngörmektedir.
- ABD’de yıllık TÜFE artışı Kasım’da %6,8 ile yaklaşık son 40 yılın zirvesine çıkmıştır. Yıllık üretici enflasyonu da %9,6 ile Kasım 2010’dan bu yana en yüksek seviyesinde gerçekleşerek izleyen dönemde tüketici fiyatları üzerindeki yukarı yönlü baskının süreceğine işaret etmektedir.
- ABD ekonomisinin daha önce %2,1 düzeyinde açıklanan üçüncü çeyreğe ilişkin büyüme oranı nihai olarak %2,3’e revize edilmiştir. Büyüme oranının ikinci çeyreğe göre ivme kaybetmesine rağmen, ABD ekonomisinin güçlü görünümünü koruduğu gözlenmektedir. Ülkede yılın son çeyreğine ilişkin açıklanan veriler de ekonomik aktivitenin seyrine yönelik olumlu sinyaller vermektedir.
- ABD imalat sanayii ve hizmetler PMI verileri Aralık’ta önceki aylara göre bir miktar gerilese de sektörlerde canlılığın sürdüğünü göstermektedir. Aynı dönemde işgücü piyasasına ilişkin veriler ve tüketici güveninde kaydedilen iyileşme de olumlu görünümü desteklemektedir.
- ECB varlık alım programını Mart 2022’de sonlandırmayı planlamaktadır. Avrupa Merkez Bankası (ECB) da uyguladığı genişlemeci para politikasında sıkılaştırıcı yönde adım atmıştır.
- ECB, son toplantısında faiz oranlarında değişikliğe gitmezken, Pandemi Acil Varlık Alım Programı’nın Mart 2022’de sona ereceğini açıklamıştır.
- Euro Alanı’nda enflasyon göstergeleri Kasım ayında enerji fiyatlarında kaydedilen hızlı artışın etkisiyle ivme kazanmıştır. Bu dönemde yıllık TÜFE enflasyonu %4,9 ile son 25 yılın en yüksek düzeyinde gerçekleşmiştir.

- Aralık ayında tüketici güven endeksi Euro Bölgesinde talep koşullarının kötüleştiği sinyali vermiştir. Bölgede imalat PMI güçlü görünümünü sürdürerek üretim tarafındaki olumlu seyrin devam ettiğini göstermiştir.
- Çin’de Kasım ayında otomobil, tekstil ve ana metal sektörlerindeki üretim düşüşlerinin ivme kaybetmesine bağlı olarak toplam sanayi üretimi yıllık bazda %3,8 ile beklentilerin üzerinde artmıştır. Öte yandan, ülkede salgına karşı uygulanan tedbirler Kasım ayında perakende satışların baskı altında kalmasına neden olarak talebe ilişkin olumsuz bir tablo çizmiştir.
- Uzayan navlun süreleri ve artan maliyetlerin etkisiyle dış talepteki azalma paralelinde Çin’in ihracatı ivme kaybetmektedir.
- Petrol fiyatlarındaki yıllık artış 2021’de %50’yi aşmıştır. Aralık ayında Omicron varyantının küresel talebin seyrine yönelik yarattığı belirsizlik petrol fiyatlarında dalgalanmalara neden olmuştur.
- Bu dönemde arz yönlü endişeler canlı kalırken, geliştirilen Covid-19 ilaçlarının kullanımına yetki verilmesi petrol fiyatlarını desteklemiş ve Brent türü ham petrolün varil fiyatı, 2021 yılını yıllık bazda %50,2 yükselişle 77,8 USD düzeyinden tamamlamıştır.
- Uluslararası kuruluşların tahminleri dikkate alındığında, dünya ekonomisinde son 80 yıl içinde durgunluk sonrası en hızlı toparlanmanın gerçekleşeceği düşünülmektedir.
- Dünya Bankası, 2022 yılı için küresel büyüme tahminini de %3,8’den %4,3’e yükseltmiştir. Kuruluş, Türkiye ekonomisi için daha önce %5 olarak açıkladığı 2021 yılı büyüme tahminini ise değiştirmemiştir.
- Dünya Bankası, yeni Covid-19 varyantlarının gelişmekte olan ülkeler başta olmak üzere küresel ekonomi üzerinde risk oluşturmaya devam ettiğini belirtmektedir.
- FED’in para politikasında beklenenden erken bir sıkılaştırma yapabileceğine yönelik beklentiler gelişmekte olan ülkelere yönelik risk algısı üzerinde baskı oluşturmaya devam etmektedir.

1.2. TÜRKİYE EKONOMİSİ

Bu dönemde, Türkiye ekonomisini ve dolayısı ile plastik sektörünü etkileyen ve etkilemesi beklenen başlıca gelişmeler şunlardır;

- Kasım ayında işsizlik oranı %11,2 ve istihdam oranı %46,6 olarak gerçekleşmiştir. Genç nüfusta işsizlik oranı %22,3, istihdam oranı %33,2 olmuştur.
- Sanayi üretimi Ekim’de yıllık bazda %8,5 artmıştır. Bu dönemde yüksek teknolojlili ürün üretiminin yıllık bazda %2,4 gerilediği, diğer gruplarda üretimin yükseliş kaydettiği görülmektedir. Bu dönemde dayanıklı tüketim malı üretimi önemli bir değişim kaydetmezken, dayanıksız tüketim malı üretiminin aylık bazda %3,6 artış ile ivme kazandığı gözlenmektedir.
- İmalat PMI Aralık ayında 52,1 seviyesine yükselmiştir.

- Aralık ayında girdi maliyetleri 2005 yılından bu yana en yüksek seviyesine ulaşırken, nihai ürün fiyatlarında da hızlı artışlar kaydedilmiştir. Fiyatlardaki artış paralelinde üretim ve yeni sipariş oranlarında yavaşlama gözlenmektedir.
- Güven endeksleri Aralık ayında olumsuz bir görünüm sergilemiştir. Reel kesim güven endeksi Aralık'ta aylık bazda 1,9 puan azalarak 110,1 düzeyine gerilemiştir. Genel gidişata ilişkin beklentiler aylık bazda 13,6 puan azalarak son 19 ayın en düşük düzeyine inmiştir. Aralık'ta sektörel güven endeksleri de zayıf bir görünüm sergilerken, tüketici güven endeksi bir önceki aya göre %3,1 oranında gerileyerek 68,9 ile 2004 yılından bu yana en düşük seviyesine inmiştir. Ekonomik güven endeksi de Aralık'ta aylık bazda %1,8 oranında azalışla 97,6 seviyesine gerilemiştir.
- Türkiye Beyaz Eşya Sanayicileri Derneği'nin (TÜRKBESED) verilerine göre, 2021'de altı ana ürün grubunda bir önceki yıla göre üretim adet bazında %17, iç satışlar %9, ihracat ise %18 oranında artış gösterdi.
- 2021 yılı Ocak-Aralık döneminde toplam üretim yüzde 2, otomobil üretimi bir önceki yılın aynı dönemine göre yüzde 8 oranında azaldı. Bu dönemde, toplam üretim 1 milyon 276 bin 140 adet, otomobil üretimi ise 782 bin 835 adet düzeyinde gerçekleşti.
- Doğrudan yatırımlarda sınırlı sermaye girişi kaydedilmiştir. Net doğrudan yatırımlar kaleminde Ekim'de 337 milyon dolar ile Mayıs 2021'den bu yana en düşük sermaye girişi gerçekleşmiştir.
- 2021 yılında tüketici fiyatları 2021 yılının son ayında %13,58 ile Nisan 1994'ten bu yana en hızlı aylık yükselişini kaydetmiştir. Aynı dönemde Yİ-ÜFE de 27 yıldan uzun sürenin en hızlı aylık artışını kaydederek bir önceki aya kıyasla %19,08 yükselmiştir.
- Böylece, Aralık'ta yıllık TÜFE enflasyonu büyük bir sıçrama gerçekleştirerek %36,08 ile son 19 yılın en yüksek seviyesine çıkmış, yıllık Yİ-ÜFE artışı da Kasım ayında ulaştığı %54,62 seviyesinden Aralık'ta %79,89 düzeyine çıkarak Şubat 2002'den bu yana en yüksek yıllık artışını kaydetmiştir.
- Yeni yılla birlikte ücretlerde yaşanan artışların yanı sıra kamu tarafından pek çok kaleme yapılan zamların etkisiyle enflasyondaki yukarı yönlü hızlı seyrin 2022'nin başında da süreceği görülmektedir. Ayrıca, küresel piyasalarda emtia ve enerji fiyatlarındaki artışların da enflasyonist baskıları güçlendirebileceği düşünülmektedir. Böylece, 2022'nin ilk yarısında enflasyondaki yükselişin devam edeceği, izleyen dönemdeki seyrin ise finansal piyasalarda yaşanan dalgalanmanın seyrine bağlı olarak şekilleneceği öngörülmektedir.
- TCMB, 16 Aralık'ta gerçekleştirdiği toplantısında politika faizini 100 baz puan indirerek %14 seviyesine çekmiştir. TCMB böylece, Eylül ayından itibaren art arda dört toplantıda toplam 500 baz puanlık faiz indirimine gitmiştir.
- TCMB'nin Aralık ayı toplantısında da politika faizini indirmesinin ardından USD/TL kuru 20 Aralık'ta 18,4 ile tarihi yüksek seviyesini görmüştür. Türkiye'nin 5 yıl vadeli CDS primi ay içinde 614 seviyesine ulaşarak Mayıs 2020'den bu yana en yüksek düzeyine çıkmıştır.
- USD/TL 2021 yılını 13,32 EUR/TL ise 15,14 seviyesinden kapatmıştır. Böylece, USD/TL ve EUR/TL'deki yıllık artışlar sırasıyla, %79,2 ve %66,7 olmuştur.
- Türkiye'nin 5 yıl vadeli CDS risk primi piyasalarda oynaklığı artıran gelişmelerin de etkisiyle aylık bazda 51 baz puan artarak yılı 558 baz puan düzeyinde tamamlamıştır.

- Uluslararası kredi derecelendirme kuruluşu Fitch, Türkiye'nin kredi notunu BB- olarak teyit ederken, ekonominin istikrarını bozucu risklerin artmasını gerekçe göstererek “durağan” olan not görünümünü “negatif” olarak değiştirmiştir. Diğer taraftan Fitch 2021 yılı için Türkiye'nin büyüme beklentisini %9,2'den %10,5'e yükseltmiştir.
- Moody's de Türkiye'nin kredi notunu “B2”, not görünümünü “negatif” olarak tutmuş ve 2021 yılı için Türkiye'nin büyüme beklentisini %9,2'den %11'e yükseltmiştir.
- Gayrisafi Yurt İçi Hasıla (GSYH) 2021 yılı üçüncü çeyreğinde %7,4 artmıştır.
- 2021 yılı Ocak-Aralık döneminde ihracat bir önceki yılın aynı dönemine göre %32,8 artarak 225 milyar 291 milyon dolar, ithalat %23,6 artarak 271 milyar 424 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir. Söz konusu dönemde dış ticaret açığı %7,5 azalarak 49 milyar 879 milyon dolardan, 46 milyar 133 milyon dolara gerilemiştir. İhracatın ithalatı karşılama oranı 2020 Ocak-Aralık döneminde %77,3 iken, 2021 yılının aynı döneminde %83,0'a yükselmiştir.
(Kaynaklar: T. İş Bankası ve Akbank Ekonomik Yayınlar, TCMB ve TÜİK İstatistikleri)

		2017	2018	2019	2020	2021
GSYH	Milyar \$	859	797	761	717	603 (Ç3)
Büyüme Oranı	%	7,5	3,0	0,9	1,8	12,3 (Ç3)
TÜFE	%	11,92	20,30	11,84	12,62	36,8
İşsizlik Oranı	%	9,9	12,9	13,1	12,8	11,2
İhracat	Milyar \$	164,5	177,2	180,8	169,6	225,3
İthalat	Milyar \$	238,7	231,2	210,3	219,5	271,4
Dış Ticaret Açığı	Milyar \$	- 74,2	-54	-29,6	-49,9	46,1
Karşılama Oranı	%	69	77	86	77	83
USD / TL	TL	3,79	5,32	5,95	7,43	13,28
EURO / TL	TL	4,55	6,08	6,68	9,09	15,10

Tablo 1: Türkiye'nin Başlıca Ekonomik Göstergeleri

Kaynaklar: T. İş Bankası ve Akbank Ekonomik Yayınlar, TCMB ve TÜİK İstatistikleri

2. PLASTİK MAMUL SEKTÖRÜ

2021 yılında plastik hammadde talebindeki güçlü toparlanmaya rağmen uzun tesis duruş süreleri ve üretim sorunları ile kronikleşen bir tedarik sıkışıklığı görülmüştür. Navlun krizi tüm bu sorunların daha da büyümesini neden olmuştur. Tüm bu faktörler "plastik hammadde pazarlarında büyük bir fırtına" yaratmıştır. Daha sonra, büyük dalgalanmalarla birlikte tüm zamanların en yüksek fiyatlarına tanık olunmuştur.

Plastik mamul üreticileri, ciddi hammadde sıkıntısı ve devam eden fiyat artışları nedeniyle sürekli olarak büyük zorluklarla karşı karşıya kalmıştır. Tıbbi cihazlar ve gıda uygulamaları için ambalaj talebi yükselirken, inşaat, otomotiv ve mobilya endüstrileri durumdan olumsuz etkilenmektedir.

Yüksek taleple birlikte mevcut hammadde eksikliği dramatik sonuçlar doğurmuştur.

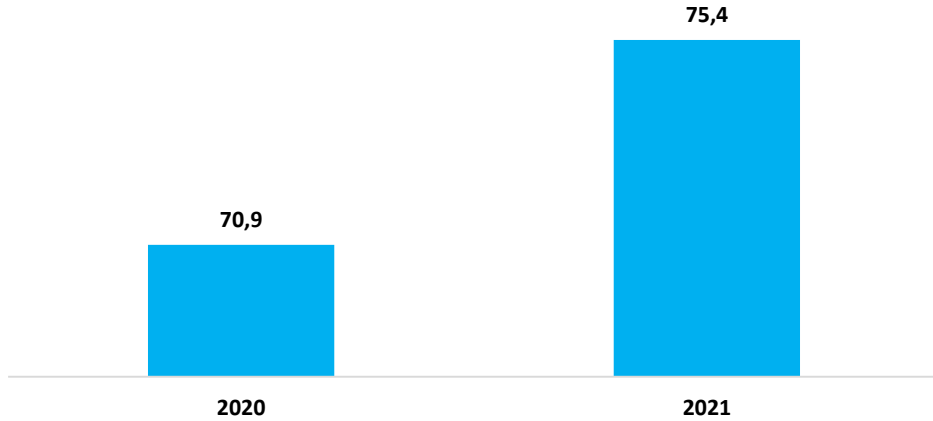
2021 yılında tesis durdurmaları ve plansız üretim kapatmaları için mücbir sebep beyanları birikmiş, birincil ürünlerin ve hammaddelerin arzı azalmış, tahsisatlar yaygınlaşmış, tedarik zincirleri bocaladı ve polimer fiyatları yükselmiştir.

Plastik mamul üreticileri için 2021, "fiyat öncesi hacim" durumu olarak tarihe geçmiştir. Çok daha yüksek fiyat artışı çağrılarını bile genellikle şikâyet edilmeden kabul edilmiştir.

Henüz ilerisi için herhangi bir olumlu gelişme görülmemektedir. Plastik hammadde fiyatları yükselmektedir.

2.1. KAPASİTE KULLANIMI

2021 yılında %70,9 olan plastik sektörü ortalama kapasite kullanımı 2021 yılında %75,4'e çıkmış ve 4,5 puan artış göstermiştir.

Grafik 1 : Plastik Mamullerde Kapasite Kullanımı 2020 ve 2021 Kıyaslaması

Kaynak: TÜİK

2.2. ÜRETİM

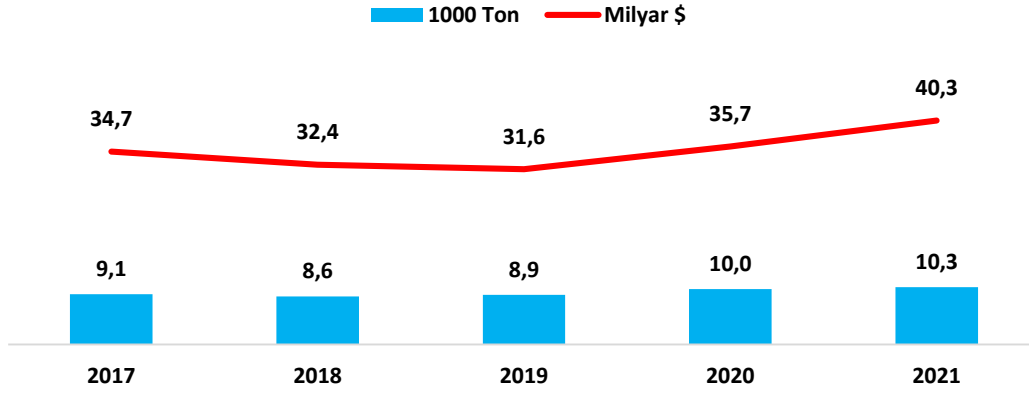
Kapasite kullanım oranlarındaki artış sonucu, plastik mamul üretimi 2021 yılında 2020 yılına kıyasla miktar bazında %4 değer bazında da %13 artış göstererek 10,3 milyon ton ve 40,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

	2020	2021	CAGR (%) 2017-2021%	Değişim 2021/2020
Milyon Ton	10,0	10,3	3	4
Milyar \$	35,7	40,3	4	13

Tablo 2: Plastik Mamul Üretimi

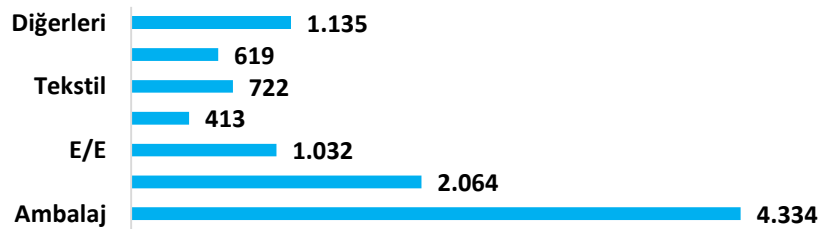
Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Son 5 yıl içinde yılda ortalama: miktar bazında %3 değer bazında %4 artış gösteren plastik mamul üretimi 2021 miktar ve değer bazında tarihinin rekor düzeyine erişmiştir.

Grafik 2: Plastik Mamul Üretimi - Son 5 Yıllık Kıyaslama

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2021 yılında 10,3 milyon tonluk toplam plastik mamul üretimi içinde yaklaşık 4,33 milyon ton ile plastik ambalaj malzemelerinin başı çektiği, plastik inşaat malzemeleri üretiminin ise 2,06 milyon ton ile plastik ambalaj malzemelerini takip ettiği görülmektedir.

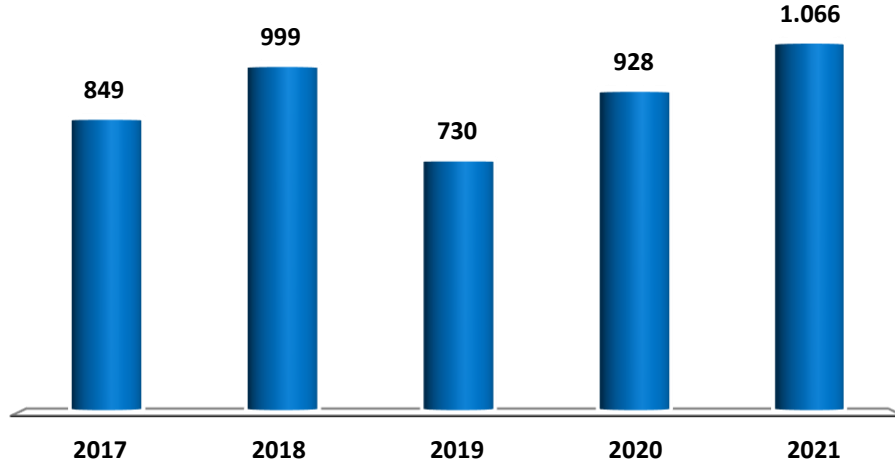
Grafik 3: Alt Sektörler Bazında Plastik Mamul Üretimi – (1000 Ton) - 2021

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

2.3. SEKTÖRÜN MAKİNE TEÇHİZAT YATIRIMI

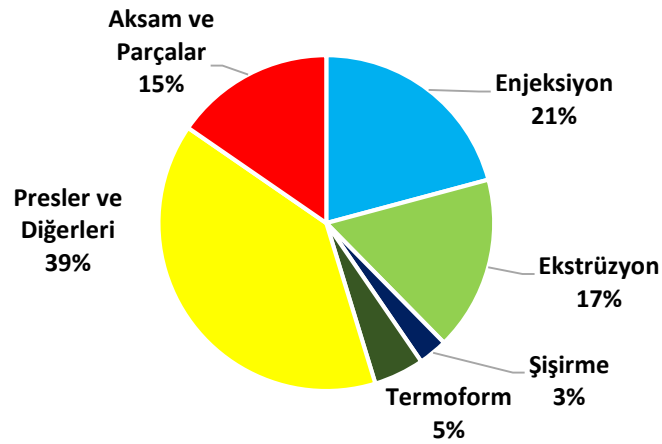
2017 - 2021 yılları arasında yılda ortalama %5,9 artış gösteren plastik sektörünün makine yatırımları 2021 yılında 2020 yılına kıyasla %15 artarak 1 milyar 66 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

Grafik 4: Plastik İşleme Makinaları İç Satışları (Milyon \$)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

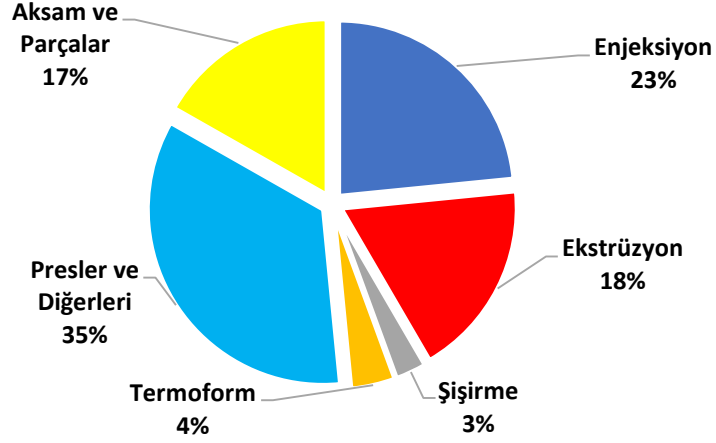
Plastik sektörü 2017 – 2021 yıllarını kapsayan dönemde, yılda ortalama 915 milyon dolarlık makina ve teçhizat yatırımı gerçekleştirmiş olup toplam yatırımın %39'unu presler ve diğer makinalar %21'ini enjeksiyon, %17'sini ekstrüzyon, %5'ini termoform, %3'ünü şişirme ve %15'ini de aksam ve parçalar oluşturmuştur.

Grafik 5: Sektörün Son 5 Yıllık Makine Yatırımının % Dağılımı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2021 yılında plastik sektörünün toplam makine yatırımları içinde, enjeksiyon makineleri %23 ekstrüzyon makineleri %18 şişirme makinaları %3 termoform makinaları %4 presler ve diğer makineler %35 ve aksam ve parçalar da %17 pay almıştır.

Grafik 6: Plastik sektörünün Yapmış Olduğu Makina Yatırımının Dağılımı (2021)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2021 yılında plastik işleme makinaları iç pazar satışlarının (sektörün makine ve teçhizat yatırımı) maksimum düzeye çıkarak tarihinin rekor düzeyine eriştiği görülmektedir.

2.4. DIŞ TİCARET

2.4.1. İTHALAT

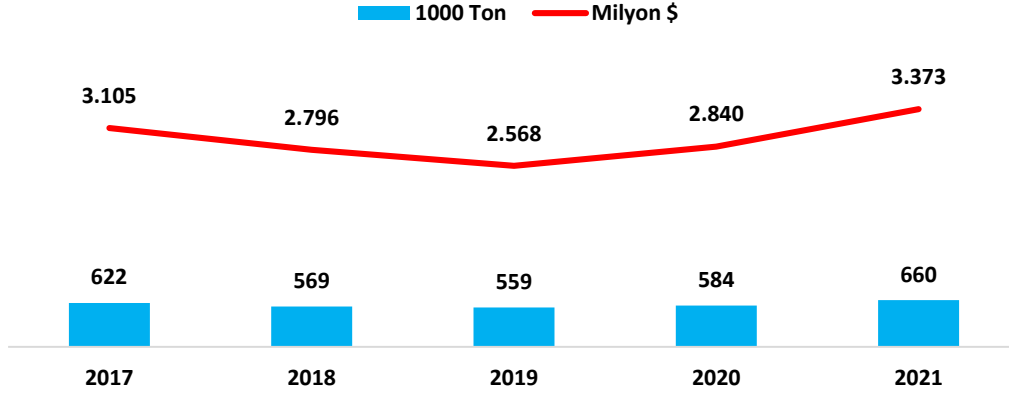
Plastik mamul ithalatı, 2021 yılında 2020 yılına kıyasla, miktar bazında %13 değer bazında %19 artmış ve 660 bin ton ve 3 milyar 373 milyon dolara çıkmıştır.

	2020	2021	CAGR (%) 2017-2021%	Değişim 2021/2020
Milyon Ton	584	660	1	13
Milyar \$	2.840	3.373	2	19

Tablo 3: Plastik Mamul İthalatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Son 5 yıl içinde yılda ortalama: miktar bazında %1 değer bazında %2 artış gösteren plastik mamul ithalatı 2021 yılında miktar ve değer bazında tarihi rekora ulaşmıştır.

Grafik 7: Plastik Mamul İthalatı – Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2021 yılında miktar ve değer bazında en yüksek ithalat 3920 GTİP nolu (plastikten diğer levha, yaprak, pelikül, varak ve lamlar) mamul grubunda gerçekleşmiştir. Bu GTİP noda yer alan mamullerin ithalatı, toplam plastik mamul ithalatının miktar bazında %45'ini değer bazında da %31'ini oluşturmuştur.

GTİP NO	GTİP AÇIKLAMA	1000 Ton	Miktar % pay	Milyon \$	Değer-% pay
3916	Plastikten mono fil, çubuk, profiller-enine kesiti 1 mm'yi geçen	12	2	60	2
3917	Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb.	51	8	308	9
3918	Plastikten yer kaplamaları-duvar ve tavan kaplamaları dahil	24	4	55	2
3919	Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb. düz şekilde	52	8	321	10
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamlar	296	45	1.051	31
3921	Plastikten diğer levhalar, yaprak, pelikül, varak ve lamlar	58	9	273	8
3922	Plastikten küvet, duş, lavabo, hela küveti ve donanımları	4	1	25	1
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	82	12	404	12
3924	Plastikten sofa, mutfak ve diğer ev eşyası, tuvalet eşyası	7	1	49	1
3925	Plastikten inşaat malzemesi	5	1	34	1
3926	Plastikten diğer eşya	70	11	793	24
	Plastik mamul toplamı	660	100	3.373	100

Tablo 4: GTİP Bazında Plastik Mamul İthalatı (2021)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.4.2. İHRACAT

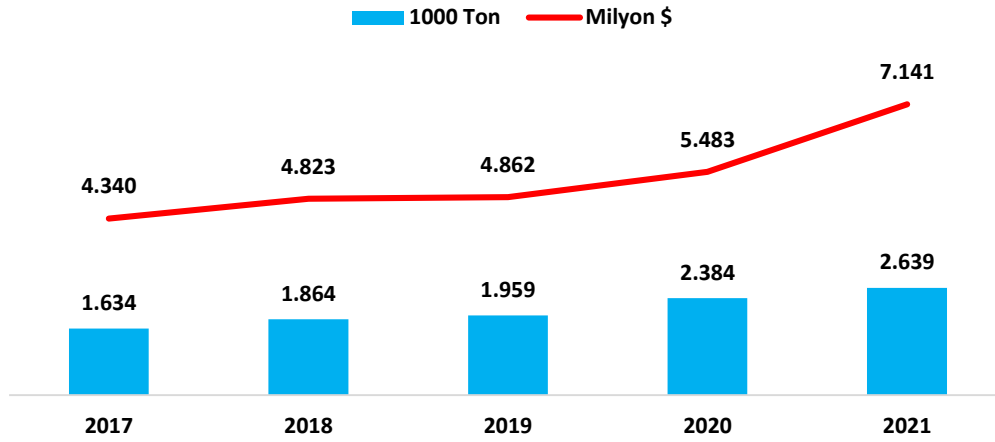
Plastik mamul ihracatı, 2021 yılında 2020 yılına kıyasla miktar bazında %11 ve değer bazında %30 artış göstererek 2 milyon 639 bin ton ve 7 milyar 141 milyon dolar olarak gerçekleşmiştir.

	2020	2021	CAGR (%) 2017-2021%	Değişim 2021/2020
Milyon Ton	2.384	2.639	13	11
Milyar \$	5.483	7.141	13	30

Tablo 5: Plastik Mamul İhracatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Son 5 yılda, yılda ortalama : miktar ve değer bazında %13 artan plastik mamul ihracatı 2021 yılında tarihinin rekor düzeyine erişmiştir.

Grafik 8: Plastik Mamul İhracatı – Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2021 yılında miktar ve değer bazında en büyük ihracat 3920 (plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamalar) ve 3923 (eşya taşıma ambalajı için plastik mamuller, tıpa, kapak, kapsül) GTİP'lerdeki mamul gruplarında gerçekleşmiştir. Bu GTİP gruplarında yer alan mamullerin ihracatı toplam plastik mamul ihracatının miktar bazında %45'ini değer bazında da %44'ünü oluşturmuştur.

GTİP NO	GTİP AÇIKLAMA	1000 Ton	Miktar % pay	Milyon \$	Değer-% pay
3916	Plastikten mono fil, çubuk, profiller-enine kesiti 1 mm'yi geçen	214	8	446	6
3917	Plastikten tüpler, borular, hortumlar; conta, dirsek, rakor vb.	319	12	768	11
3918	Plastikten yer kaplamaları-duvar ve tavan kaplamaları dahil	41	2	70	1
3919	Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb. düz şekilde	24	1	134	2
3920	Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamlar	674	26	1.836	26
3921	Plastikten diğer levhalar, yaprak, pelikül, varak ve lamlar	213	8	645	9
3922	Plastikten küvet, duş, lavabo, hela küveti ve donanımları	41	2	164	2
3923	Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül	498	19	1.264	18
3924	Plastikten sofra, mutfak ve diğer ev eşyası, tuvalet eşyası	210	8	620	9
3925	Plastikten inşaat malzemesi	146	6	392	5
3926	Plastikten diğer eşya	258	10	801	11
	Plastik mamul toplamı	2.639	100	7.141	100

Tablo 6: GTİP Bazında Plastik Mamul İhracatı (2021)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

İMMİB istatistiklerine göre 2021 yılının ilk yarısında plastikler ve mamullerinde ihracat 2020 yılının eş dönemine kıyasla değer bazında %28,6 artmış ve toplam kimya sektör ihracatı içinde payı %34,6'dan %35,5'e çıkararak birinci ihracatçı sektör konumunu korumuştur.

Mal Grupları	Milyon \$			% Pay	
	2021	2022	% Artış	2021	2022
PLASTİKLER VE MAMÜLLERİ	6.331,0	8.142,4	28,6	34,6	35,5
MİNERAL YAKITLAR,MİNERAL YAĞLAR VE ÜRÜNLER	3.119,9	4.952,0	58,7	17,0	21,6
ANORGANİK KİMYASALLAR	1.586,8	1.885,1	18,8	8,7	8,2
KAUÇUK,KAUÇUK EŞYA	1.178,0	1.352,5	14,8	6,4	5,9
ECZACILIK ÜRÜNLERİ	1.193,8	1.287,8	7,9	6,5	5,6
UÇUCU YAĞLAR,KOZMETİKLER VE SABUN	1.363,2	1.264,3	-7,2	7,4	5,5
BOYA,VERNİK,MÜREKKEP VE MÜSTAHAZARLARI	871,4	1.005,3	15,4	4,8	4,4
MUHTELİF KİMYASAL MADDELER	998,4	888,7	-11,0	5,5	3,9
ORGANİK KİMYASALLAR	523,9	830,1	58,5	2,9	3,6
YIKAMA MÜSTAHAZARLARI	573,5	517,1	-9,8	3,1	2,3
GÜBRELER	303,3	471,2	55,4	1,7	2,1
YAPIŞTIRICILAR, TUTKALLAR, ENZİMLER	234,6	291,3	24,2	1,3	1,3
BARUT,PATLAYICI MADDELER VE TÜREVLERİ	14,6	17,7	20,9	0,1	0,1
FOTOĞRAFÇILIK VE SİNEMACILIKTA KULLANILAN ÜRÜNLER	10,9	10,6	-3,0	0,1	0,0
GLİSERİN,BİTKİSEL MAMÜLLER,DEGRA,YAĞLI MADDELER	1,3	1,6	20,7	0,0	0,0
İŞLENMİŞ AMYANT VE KARIŞIMLARI,MAMÜLLERİ	1,0	0,2	-81,8	0,0	0,0

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

GENEL TOPLAM	18.305,7	22.917,9	25,2	100,0	100,0
---------------------	-----------------	-----------------	-------------	--------------	--------------

Tablo 7: Alt Gruplar Bazında Kimya Sektör İhracatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.4.3. ÜLKELER İTİBARIYLA İTHALAT VE İHRACAT

Türkiye her yıl 100'ün üzerinde ülkeden plastik mamul ithalatı yaparken 200'e yakın ülkeye de plastik mamul ihraç etmektedir.

2021 yılında 10 ülkeden yapılan ithalat, toplam ithalatın miktar bazında %68'ini değer bazında da %75'ini oluşturmuştur. Bu dönemde Almanya'nın toplam plastik mamul ithalatımızdan miktar bazında %16 ve değer bazında da %20 pay alarak en çok plastik mamul ithalatı yapılan ülke konumuna geldiği, Çin'in ise miktar bazında %20 değer bazında da %17 pay alarak ikinci büyük ithalat pazarını oluşturduğu görülmektedir. Almanya ve Çin'in dışında İtalya, Güney Kore ve Fransa'nın toplam plastik mamullerde en büyük ithalat yaptığımız ülkeler konumunu koruduğu görülmektedir.

Söz konusu dönemde 10 ülkeye yapılan ihracat, toplam ihracatın miktar bazında %50'sini, değer bazında da %49'unu oluşturmuştur. Bu dönemde Irak, Almanya, İngiltere, İsrail ve İtalya plastik mamullerde en büyük ihraç pazarlarımızı oluşturmuştur.

İthalat					İhracat				
Ülke	1000 Ton	Milyon \$	Ton- %	\$ - %	Ülke	1000 Ton	Milyon \$	Ton- %	\$ - %
Almanya	104	670	16	20	Irak	281	566	11	8
Çin	132	576	20	17	Almanya	136	497	5	7
İtalya	68	408	10	12	İngiltere	188	490	7	7
G.Kore	43	213	7	6	İsrail	173	389	7	5
Fransa	30	179	4	5	İtalya	122	314	5	4
ABD	12	116	2	3	ABD	102	308	4	4
Belçika	23	99	3	3	Fransa	80	263	3	4
İngiltere	12	98	2	3	Romanya	89	257	3	4
İspanya	15	85	2	3	İspanya	79	206	3	3
Polonya	12	75	2	2	Polonya	57	184	2	3
10 Ülke	450	2.520	68	75	10 Ülke	1.307	3.474	50	49

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Diğerleri	210	853	32	25	Diğerleri	1.332	3.667	50	51
TOPLAM	660	3.373	100	100	TOPLAM	2.639	7.141	100	100

Tablo 8: Ülkeler İtibariyle Plastik Mamul İthalatı ve İhracatı (2021)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

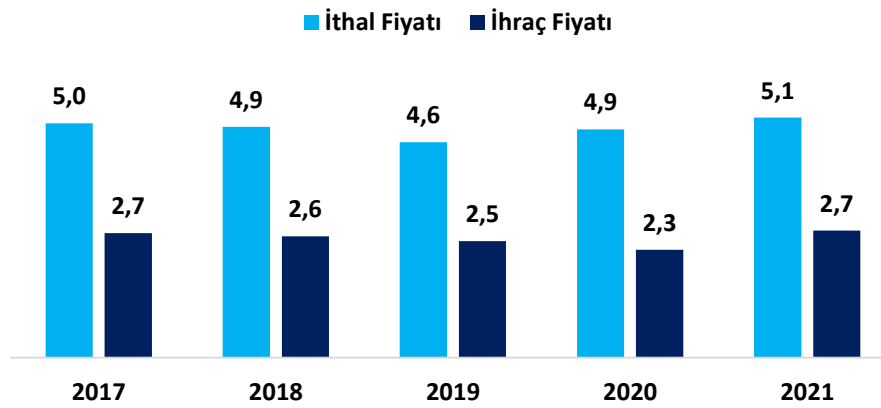
2.4.4. DIŞ TİCARET FİYATLARI

Plastik mamullerde birim ithal fiyatları birim ihraç fiyatlarının daima üzerinde seyretmektedir. 2021 yılında plastik mamullerde ortalama ithalat fiyatları 5,1 \$/Kg, ortalama ihracat fiyatları da 2,7 \$/Kg olarak gerçekleşmiş olup, 2020 yılına kıyasla ortalama ithalat fiyatı %5 ortalama ihracat fiyatı da %18 artmıştır. Söz konusu dönemde birim ihraç fiyatlarının birim ithal fiyatlarının %53'ünü oluşturması, sektörde ihracattaki katma değerini daha da azalmasına neden olmuştur.

	2020	2021	Değişim 2021/2020
İthalat Fiyatı	4,9	5,1	5
İhracat Fiyatı	2,3	2,7	18

Tablo 9: Plastik Mamuller Ortalama Dış Ticaret Fiyatları (\$/Kg)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Grafik 9: Plastik Mamuller Ortalama Dış Ticaret Fiyatları (\$/Kg)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.4.5. İHRACATTA YARATILAN KATMA DEĞER

2021 yılında plastik mamuller içinde ihracat fiyatına oranla en yüksek katma değer 3919 (Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb.) ve 3922 (Plastikten yapışkan levha, yaprak, şerit, lam vb.) GTİP nolarda yer alan mamullerde yaratılmış olup yaratılan katma değerinin ihracat fiyatına oranı sırası ile %79,7 ve %71,9 olarak gerçekleşmiştir.

Ancak bu mamullerin Türkiye'nin toplam plastik mamul ihracatı içindeki payları %1,9 ve %2,3 gibi cüzdür. Diğer taraftan toplam plastik mamul ihracatı içinde %25,7 pay alan 3920 (Plastikten diğer levha, yaprak, pelikül ve lamlar) ve %17,7 pay alan 3923 (Eşya taşıma ambalajı için plastik mamulleri, tıpa, kapak, kapsül GTİP nolu ürünlerde birim ihracat fiyatına kıyasla yaratılan katma değer %58,6 ve %55,9 dur. Bu mamullerin toplam plastik mamul ithalatı içindeki paylarının da yüksek olduğu dikkate alındığında, Türkiye'nin katma değeri yüksek mamulleri ithal ederken katma değeri daha düşük mamulleri ihraç ettiği ortaya çıkmaktadır. Türkiye'nin katma değeri yüksek olan mamullerin ihracatına yoğunlaşması kaçınılmazdır.

GTİP NO	Katma Değer (\$/Kg)		Katma Değer/ İhracat Fiyatı (%)		Toplam İhracat İçindeki Payı (%)	Toplam İthalat İçindeki Payı (%)
	2020	2021	2020	2021		
3916	0,5	0,4	30,7	17,7	6,2	1,8
3917	0,9	1,3	45,6	53,5	10,7	9,1
3918	0,4	0,6	26,6	34,7	1,0	1,6
3919	3,8	4,4	77,2	79,7	1,9	9,5
3920	1,2	1,6	51,9	58,9	25,7	31,1
3921	1,5	1,9	57,0	63,1	9,0	8,1
3922	2,6	2,9	69,8	71,9	2,3	0,7
3923	1,2	1,4	51,2	55,9	17,7	12,0
3924	1,4	1,8	56,1	62,2	8,7	1,5
3925	1,2	1,6	52,3	58,4	5,5	1,0
3926	1,3	2,0	53,3	63,9	11,2	23,5
Toplam	1,2	1,6	51,4	58,7	100,0	100,0

Tablo 10: Plastik Mamuller İhracatında Yaratılan Katma Değer

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.4.6. DIŞ TİCARET DENGESİ

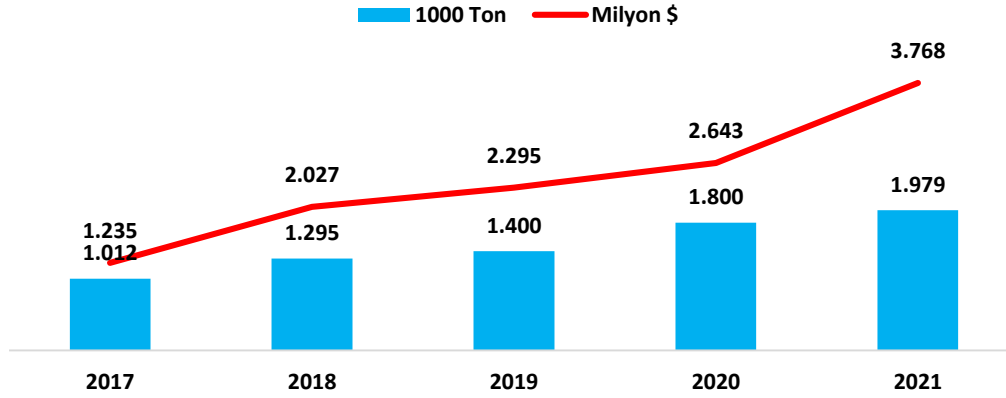
Türkiye plastik mamul dış ticaretinde daima fazla vermektedir. Plastik mamul sektöründe 2021 yılında 1 milyon 979 bin ton ve 3 milyar 768 milyon dolar dış ticaret fazlası verilmiştir. Dış ticaret fazlası, 2020 yılına kıyasla miktar bazında %10 değer bazında %43 artmıştır.

	2020	2021	Değişim 2021/2020
Milyon Ton	1.800	1.979	10
Milyar \$	2.643	3.768	43

Tablo 11: Plastik Mamullerde Dış Ticaret Dengesi

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Plastik mamul sektöründe dış ticaret fazlası 2021 yılında hem miktar hem de değer bazında tarihi rekoruna ulaşmıştır.

Grafik 10: Plastik Mamullerde Dış Ticaret Fazlası – Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2.5. İÇ PAZAR TÜKETİMİ

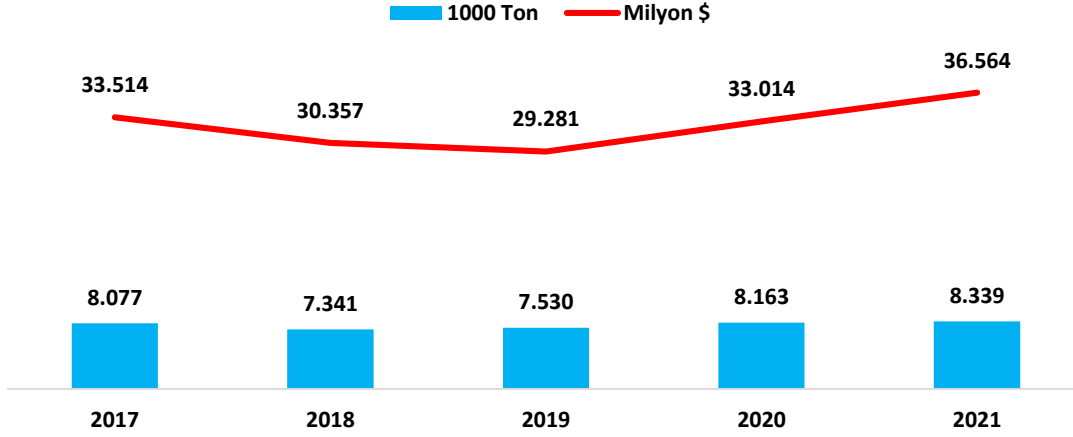
Plastik mamul iç pazar talebi, 2021 yılında 2020 yılına kıyasla miktar bazında %2 değer bazında da %11 artarak 8,3 milyon ton ve 36,6 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

	2020	2021	CAGR (%) 2017-2021%	Değişim 2021/2020
Milyon Ton	8.163	8.339	1	2
Milyar \$	33.014	36.564	2	11

Tablo 12: Plastik Mamullerde İç Pazar Tüketimi

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2021 yılı sonunda plastik mamullerde yurtiçi tüketim miktar ve değer bazında tarihi zirvesine çıkmıştır.

Grafik 11: Plastik Mamul İç Pazar Tüketimi - Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2021 yılının ilk yarısında gerçekleşen 8,3 milyon tonluk plastik mamul iç tüketimin yaklaşık 4,1 milyon tonu otomotiv, ambalaj, inşaat ve elektronik gibi ihracatçı sektörler kanalı ile yarı mamul ve mamul şeklinde dolaylı olarak ihraç edilmiştir. Kalan 4,2 milyon tonluk kısım ise doğrudan tüketici tarafından tüketilmiştir.

2.6. ARZ VE TALEP DENGESİ VE 2021 BEKLENTİLERİ

Plastik mamul sektöründe **miktar bazında**, 2021 yılında ihracatın üretim içindeki payı %26'ya çıkarken ithalatın yurtiçi tüketim içindeki payı da %8'e yükselmiştir.

	2020	2021	CAGR (%) 2017-2021%	Değişim 2021/2020
Üretim	9.963	10.319	3	4
İthalat	584	660	1	13
İhracat	2.384	2.639	13	11
Yurtiçi Tüketim	8.163	8.339	1	2
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	1.800	1.979	18	10
İhracat / Üretim (%)	24	26		
İthalat / Yurtiçi Tüketim (%)	7	8		

Tablo 13: Plastik Mamul Sektöründe Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Plastik mamul sektöründe **değer bazında**, 2021 yılında ihracatın üretim içindeki payı %18'e çıkarken ithalatın yurtiçi tüketim içindeki payı da %9 olarak sürmüştür.

	2020	2021	CAGR (%) 2017-2021%	Değişim 2021/2020
Üretim	35.657	40.332	4	13
İthalat	2.840	3.373	2	19
İhracat	5.483	7.141	13	30
Yurtiçi Tüketim	33.014	36.564	2	11
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	2.643	3.768	32	43
İhracat / Üretim (%)	15	18		
İthalat / Yurtiçi Tüketim (%)	9	9		

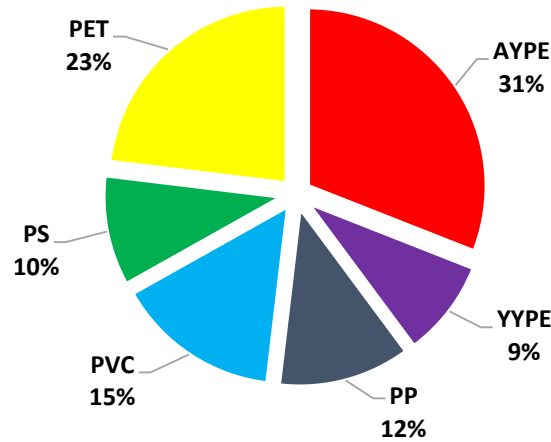
Tablo 14: Plastik Mamullerde Arz ve Talep Dengesi (Milyon \$)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3. PLASTİK HAMMADDE SEKTÖRÜ

3.1. ÜRETİM

2021 yılında toplam plastik hammadde üretiminin 1 milyon 14 bin civarında gerçekleştiği tahmin edilmektedir. Türkiye'de söz konusu dönemde üretilen toplam plastik hammaddenin %31'ini AYPE, %9'unu YYPE, %15'ini PVC, %12'sini PP, %10'unu PS, %23'ünü de PET oluşturmuştur.

Grafik 12: Plastik Hammadde Üretimi (2021)

Kaynak: PETKİM ve diğer üreticiler

3.2. DIŞ TİCARET

3.2.1. İTHALAT

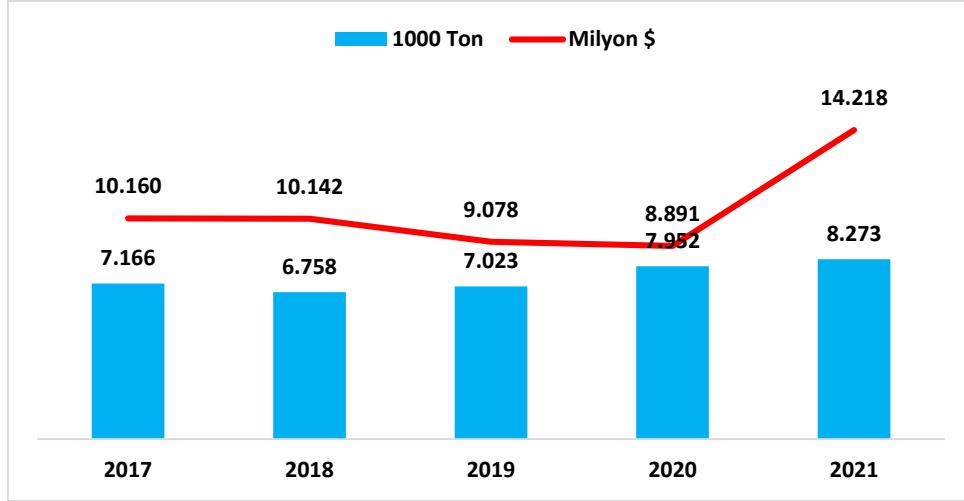
Plastik hammadde ithalatı 2021 yılında 2020 yılına kıyasla miktar bazında %4 ve değer bazında %60 artarak 8,3 milyon ton ve 14,2 milyar dolara çıkmıştır.

	2020	2021	CAGR (%) 2017-2021%	Değişim 2021/2020
Milyon Ton	7.952	8.273	4	4
Milyar \$	8.891	14.218	9	60

Tablo 15 : Plastik Hammadde İthalatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Son 5 yıl içinde yılda ortalama: miktar bazında %4 değer bazında %9 artış gösteren plastik hammadde ithalatının 2021 yılında miktar ve değer bazında tarihinin rekor düzeyine ulaştığı görülmektedir.

Grafik 13: Plastik Hammadde İthalatı Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2021 yılında miktar ve değer bazında en yüksek ithalat polietilen ve polipropilen de gerçekleşmiştir. Bu iki hammadde de yapılan ithalat toplam plastik hammadde ithalatı içinden miktar bazında %58 değer bazında da %52 pay almıştır.

GTİP	Plastik Hammadde Tanımları	1000 Ton	Miktar- %	Milyon \$	Değer- %
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	2.222	27	3.271	23
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	2.553	31	4.136	29
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	400	5	867	6
3904	Vinil klorür/halojenli diğer olefin polimerleri (ilk şekilde)	828	10	1.534	11
3905	Vinil asetat/diğer vinil esterlerinin polimerleri (ilk şekillerde)	48	1	127	1
3906	Akrilik polimerleri (ilk şekilde)	239	3	463	3
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksit-alkid reçineler (ilk şek)	745	9	1.878	13
3908	Poliamidler (ilk şekilde)	134	2	429	3
3909	Amino grup reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekilde)	273	3	730	5
3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	45	1	209	1
3911	Petrol reçineleri, politerpenler	50	1	146	1
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	44	1	179	1
3913	Tabii polimerler, değiştirilmiş tabii polimerler, türevleri (ilk şek)	4	0	33	0
3914	Polimer esasi iyon değiştiriciler (ilk şekilde)	8	0	22	0
3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	682	8	195	1
	Plastik Hammadde Toplam	8.273	100	14.218	100

Tablo 16: GTİP Bazında Plastik Hammadde İthalatı (2021)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.2.2. İHRACAT

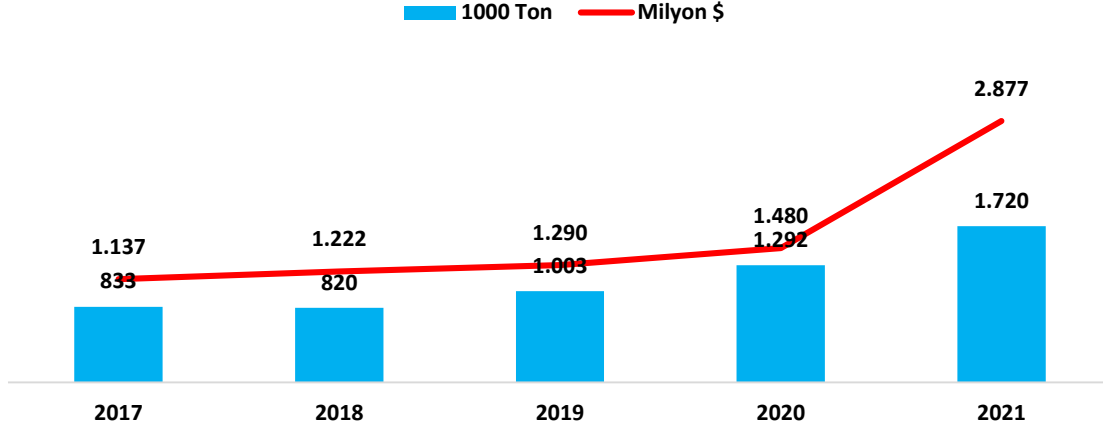
Plastik hammadde ihracatı 2021 yılında 2020 yılına kıyasla miktar bazında %33 değer bazında da %94 artarak 1,7 milyon ton ve 2,9 milyar dolara çıkmıştır.

	2020	2021	CAGR (%) 2017-2021%	Değişim 2021/2020
Milyon Ton	1.292	1.720	20	33
Milyar \$	1.480	2.877	26	94

Tablo 17: Plastik Hammadde İhracatı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Son 5 yılda, yılda ortalama: miktar bazında %20 değer bazında %26 artış gösteren plastik hammadde ihracatının 2021 yılında miktar ve değer bazında tarihinin en yüksek düzeyine çıktığı görülmektedir.

Grafik 14: Plastik Hammadde İhracatı Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2021 yılında plastik hammadde ihracatında miktar ve değer bazında en büyük ihracat 3907 GTİP gruplarında yer alan poliasetaller ve 3906 da yer alan akrilik polimerlerde gerçekleşmiştir. Bu GTİP no'larında yer alan plastik hammaddelerin toplam ihracattan aldığı pay miktar bazında %54 ve değer bazında %52 olarak gerçekleşmiştir.

GTİP	Plastik Hammadde Tanımları	1000 Ton	Miktar- %	Milyon \$	Değer- %
3901	Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	165	10	224	8
3902	Propilen ve diğer olefinlerin polimerleri (ilk şekillerde)	95	6	151	5
3903	Stiren polimerleri (ilk şekillerde)	190	11	352	12
3904	Vinil klorür/halojenli diğer olefin polimerleri (ilk şekilde)	35	2	64	2
3905	Vinil asetat/diğer vinil esterlerinin polimerleri (ilk şekillerde)	52	3	80	3
3906	Akrilik polimerleri (ilk şekilde)	306	18	450	16
3907	Poliasetaller, diğer polieterler, epoksit-alkid reçineler (ilk şekil)	615	36	1.046	36
3908	Poliamidler (ilk şekilde)	41	2	126	4
3909	Amino grup reçineler, fenolik reçineler, poliüretanlar (ilk şekilde)	144	8	249	9

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

3910	Silikonlar (ilk şekillerde)	7	0	26	1
3911	Petrol reçineleri, politerpenler	3	0	8	0
3912	Selüloz ve kimyasal türevleri (ilk şekilde)	54	3	82	3
3913	Tabii polimerler, değiştirilmiş tabii polimerler, türevleri (ilk şek)	0	0	2	0
3914	Polimer esasi iyon değiştiriciler (ilk şekilde)	0	0	3	0
3915	Plastikten döküntü, kalıntı ve hurdalar	13	1	13	0
Plastik Hammadde Toplam		1.720	100	2.877	100

Tablo 18: GTİP Bazında Plastik Hammadde İhracatı (2021)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.2.3. ÜLKELER İTİBARIYLA İTHALAT VE İHRACAT

Türkiye, 100'ün üzerinde ülkeden plastik hammadde ithal ederken 100'e yakın ülkeye de plastik hammadde ihraç etmektedir.

2021 yılında toplam plastik hammadde ithalatının miktar bazında yaklaşık %66'sı değer bazında da %69'u 10 ülkeden yapılmıştır. Bu dönemde toplam plastik hammadde ithalatında ilk 3 sırayı S. Arabistan, G. Kore ve Almanya almış olup bu 3 ülkenin toplam plastik hammadde ithalatımızdan aldığı pay miktar bazında %34 değer bazında %35 olarak gerçekleşmiştir.

2021 yılında toplam plastik hammadde ihracatının miktar ve değer bazında %52'si 10 ülkeye yapılmıştır. Bu dönemde toplam plastik hammadde ihracatında ilk 3 sırayı İtalya, Romanya ve Almanya almış olup bu 3 ülkenin toplam plastik hammadde ihracatımızdan aldığı pay miktar bazında %25 değer bazında %23 olarak gerçekleşmiştir.

ÜLKELER	İthalat				İhracat				
	1000 Ton	Milyon \$	Ton- %	\$ - %	ÜLKELER	1000 Ton	Milyon \$	Ton- %	\$ - %
S.Arabistan	1.639	2.447	20	17	İtalya	145	245	8	9
G.Kore	671	1.370	8	10	Romanya	165	230	10	8
Almanya	523	1.136	6	8	Almanya	113	185	7	6
Çin	403	971	5	7	İspanya	92	178	5	6
Belçika	482	893	6	6	Mısır	96	142	6	5
İran	506	737	6	5	Bulgaristan	92	118	5	4

ABD	371	604	4	4	İsrail	70	114	4	4
Rusya Fed.	373	559	5	4	Rusya	53	113	3	4
İspanya	285	521	3	4	İran	33	85	2	3
Fransa	242	512	3	4	Ukrayna	40	80	2	3
10 Ülke	5.496	9.750	66	69	10 Ülke	900	1.490	52	52
Diğerleri	2.777	4.468	34	31	Diğerleri	820	1.387	48	48
TOPLAM	8.273	14.218	100	100	Toplam	1.720	2.877	100	100

Tablo 19: Ülkeler Bazında Plastik Hammadde İthalat ve İhracatı (2021)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

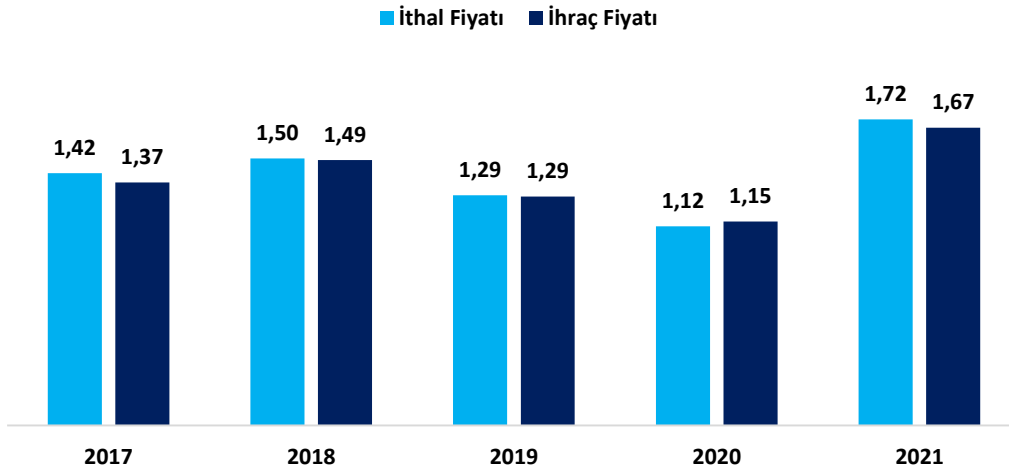
3.2.4. DIŞ TİCARET BİRİM FİYATLARI

2021 yılında plastik hammadde ortalama birim ithal ve ihrac fiyatları 1,7 \$/Kg civarında gerçekleşmiş ve 2020 yılına kıyasla ithalat fiyatı %54 ihracat fiyatı da %46 artış göstermiştir.

	2020	2021	Değişim 2021/2020
İthalat Fiyatı	1,12	1,72	54
İhracat Fiyatı	1,15	1,67	46

Tablo 20: Plastik Hammadde Ortalama Dış Ticaret Fiyatları (\$/Kg)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Grafik 15: Plastik Hammadde Ortalama Dış Ticaret Fiyatları

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.2.5. DIŞ TİCARET AÇIĞI

Türkiye, plastik hammadde dış ticaretinde sürekli açık veren bir ülkedir. 2021 yılında plastik hammadde dış ticaret açığı 6,5 milyon ton ve 11,3 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir. Dış ticaret açığı 2020 yılına kıyasla miktar bazında %2 azalırken değer bazında %53 artış göstermiştir.

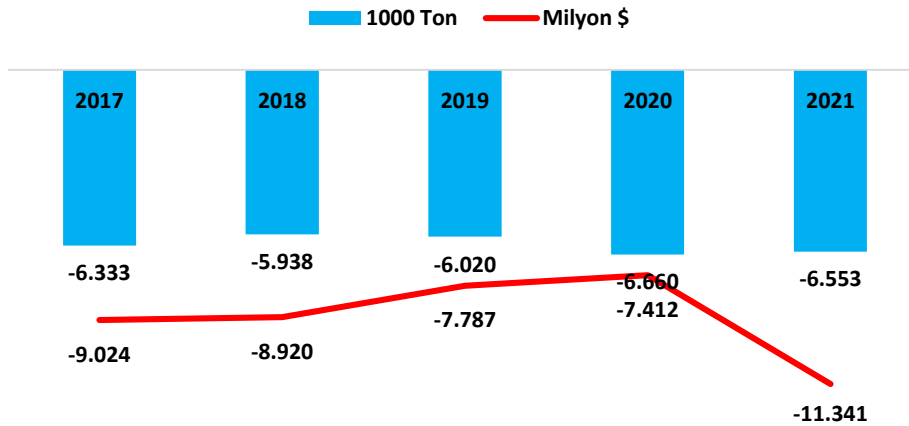
2021 yılı sonunda plastik hammadde dış ticaret açığının 2020 yılına kıyasla miktar bazında %5 değer bazında da %51 artması beklenmektedir.

	2020	2021	Değişim 2021/2020
Milyon Ton	-6.660	-6.553	-2
Milyar \$	-7.412	-11.341	53

Tablo 21: Plastik Hammaddelerde Dış Ticaret Açığı

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2021 yılı sonunda plastik hammadde dış ticaret açığı değer bazında tarihinin en yüksek düzeyine çıkmıştır.

Grafik 16 : Plastik Hammadde Dış Ticaret Açığı Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.3. İÇ PAZAR TÜKETİMİ

Plastik hammadde iç pazar talebi, 2021 yılında 2020 yılına kıyasla miktar bazında %1 azalırken değer bazında da %53 artmış ve 7,6 milyon ton ve 13,1 milyar dolar olarak gerçekleşmiştir.

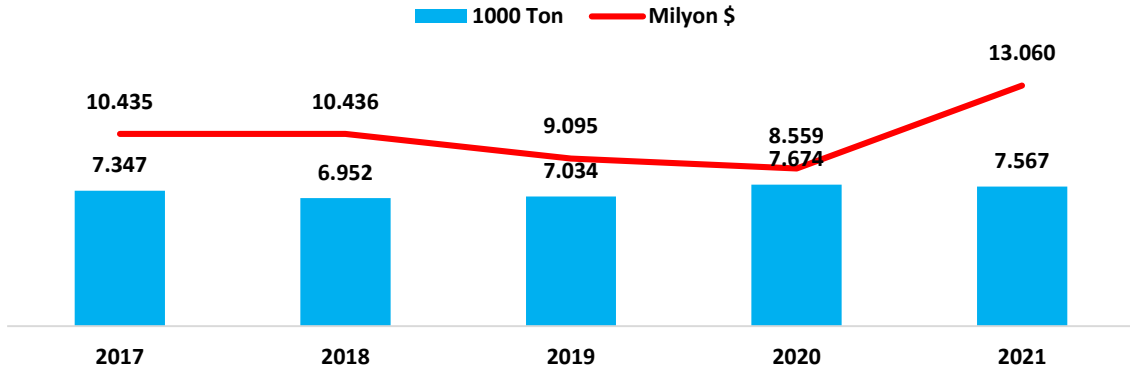
Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

	2020	2021	CAGR (%) 2017-2021%	Değişim 2021/2020
Milyon Ton	7.674	7.567	1	-1
Milyar \$	8.559	13.060	6	53

Tablo 22: Plastik Hammadde İç Pazar Tüketimi

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

2021 yılında plastik hammadde iç pazar tüketiminin değer bazında tarihinin en yüksek düzeyine çıktığı görülmektedir.

Grafik 17: Plastik Hammadde İç Pazar Tüketimi Son 5 Yıl

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

3.4. ARZ VE TALEP DENGESİ

2021 yılında plastik hammadde arzının %89'u ithalatla karşılanmıştır.

	2020	2021	CAGR (%) 2017-2021%	Değişim 2021/2020
Üretim	1.014	1.014	0	0
İthalat	7.952	8.273	4	4
İhracat	1.292	1.720	20	33
Yurtiçi Tüketim	7.674	7.567	1	-1
Dış Ticaret Açığı / Fazlası	-6.660	-6.553	1	-2

Tablo 23: Plastik Hammaddelerde Arz ve Talep Dengesi (1000 Ton)

Kaynak: TÜİK ve ITC Trade Statistics

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

3.5. 2022 BEKLENTİLERİ

- 2021 yılında, pandeminin etkisi küresel ticarete ve küresel petrokimya piyasalarına arz/talep dengesizliği damgasını vurmuştur.
- Sıkılaşan para politikaları enflasyonla mücadelede öne çıksa da küresel ekonomik toparlanmanın 2022 yılı boyunca devam etmesi beklenmektedir.
- Enflasyon baskıları, Fed' in potansiyel faiz artırımları ve jeopolitik endişeler küresel GSMH artışını engelleyecek önemli beklentilerdendir.
- Enflasyon tehdidi ve faiz oranlarına etkisi ile Fed 'in enflasyonla mücadele kapsamında önümüzdeki yıl muhtemelen uygulayacağı üç faiz artışı ve hükümetin pandemi dönemi teşviklerini azaltma planları uzun vadede ABD ekonomisi ve gelişmekte olan ekonomileri de yavaşlama riskine sokmaktadır.
- Yükselen faiz oranlarının doları yükselteceği ve gelişmekte olan piyasalarda sermaye çıkışlarına ve döviz dalgalanmalarına neden olacağı tahmin edilmektedir.
- 2021 yılında uzayan teslimat birikimleri nedeniyle tedarik zincirindeki aksamalar yoğun şekilde hissedilmiştir. Teslimat yoğunluğu yılın sonuna doğru kısmen rahatlasa da navlun ücretleri hala yükse seviyelerdedir.
- Liman faaliyetleri ve kara ulaşımının, karantina ve başka önlemlerle tekrar aksaması beklenmektedir.
- Ülkelerin tekrar kısıtlamalar getirmesi durumunda lojistik faaliyetlerde hemen bir rahatlama beklenmemektedir.
- Lojistik sektörü, uzun vadeli altyapı iyileştirmelerinin zaman alması ve tüketici harcamalarındaki devam eden büyüme nedeniyle sınırlarını zorlamak durumunda kalabilecektir.
- Küresel enflasyon ve tedarik yavaşlamaları, süregelen ticaret sorunları ve bunların sanayi ile ulaşım yakıt gereksinimleri üzerindeki etkileri enerji tahminleri üzerinde baskı kurmaktadır.
- Ekonomik konjunktürde görülen olumsuz gelişmeler ve hızlı oynaklık nedeniyle uzun dönemli tahmin yapılması güç olmakla birlikte plastik sektörünün 2022 yılında %4-5 oranında büyüme olasılığı yüksektir.

4. SONUÇ

Dünya ve Türkiye ekonomisindeki olumsuz gelişmeler, plastik sektöründe yerinde sayan hatta gerileyen satış fiyatları ile rekabet etmeyi zorlaştırmakta ve kar marjlarını daraltmaktadır.

Sektörün en önemli sorunlarından biri yeterli katma değer sağlayamamasıdır. Üretim ve ihracatta daha yüksek katma değer sağlamanın başlıca 2 yolu vardır. Bunlar; katma değeri yüksek inovatif ürünler imal etmek ve / veya kaliteden ödün vermeden maliyetleri düşürerek kâr marjını arttırmaktır. Sektörün kaliteden ödün vermeden küresel pazarlarda rekabetçi üretim ve ihracat olanaklarını arttırması için Avrupa standartlarında ve çevreye uyumlu üretim yapması kaçınılmazdır.

Bu raporun fikri mülkiyet hakları PAGEV'e ait olup kaynak gösterilmeden kısmen de olsa alıntı yapılamaz.

Önemli olan Türkiye’de katma değeri yüksek hammaddeleri üretmektir. Sektörün yurtdışından ihtiyacını karşılayamadığı polipropilen ve polietilen gibi harç-ı alem hammaddeleri ithal ederken ödediği vergiler rekabeti olumsuz etkilemektedir. Bu olumsuzlukları ortadan kaldırdığımızda plastik sektörünün Türkiye ekonomisine sağladığı katma değeri daha da artıracığı bilinmektedir.

Sektörün diğer önemli bir sorunu da hammadde ihtiyacının sadece %15’ini yerli üretimle karşılanmasına rağmen, yerli üretimin korunması amacıyla, daha ekonomik fiyatlarla hammadde temin olanaklarından, ithalata vergiler konularak mahrum edilmesidir. Bu durum, yerli hammadde üreticisinin korunması adına sektörün küresel piyasalarda rekabetçi ihracat olanaklarını azaltmaktadır. Yerli üretici, hammadde ithalatına vergiler konulması yerine, üretim ve yatırım maliyetlerini azaltacak teşvikler uygulanarak korunmalıdır. Plastik hammadde üretimi ihtiyacı karşılamıyorsa, ithalatın önündeki engeller kaldırılmalıdır.

Global üreticilerin mücbir nedenlerle üretimi kısımları nedeni ile Türkiye’de plastik hammadde fiyatlarında hızla artmaktadır. Bu durum plastik mamul sektöründe rekabetçi üretimi ve ihracatı engelleyen önemli bir sorundur. Plastik hammadde üzerinde uygulanan ithalat ve gözetim vergilerinin ve kaldırılması ve yerli plastik hammadde üreticilerin satışlarında ihracat yerine yerli üreticiye öncelik vermeleri sorunun kısa dönemli çözümü için elzem olarak görülmektedir.

Hammadde fiyatlarındaki artış sanayicilerin öncelikli gündem maddesi olmaya devam ediyor. Dünya çapında, çeşitli nedenlerle üretimin azalmasından sonra, 2020 yılından buyana plastik hammaddelerde yüzde yüzden fazla astronomik fiyat artışı olmuştur. İçtiğimiz su şişesinde, kullandığımız dış fırçasında, su borusunda, buzdolabında, arabada, gıda ambalajında, cep telefonunda, kıyafetlerimizin dokunduğu iplikte, kısacası tepeden tırnağa her üründe kullanılan plastik hammadde fiyatlarındaki artış enflasyonu tetikleyecek ana aktör olma yolunda ilerlemektedir. Üretimde kullandığı hammaddeyi yüksek fiyatlara satın alması gereken sanayici, müşterileri ile zor süreçler yaşamakta ve artan fiyatlar nedeniyle sermayesini hızla eritmektedir.

PAGEV, hammadde fiyatlarındaki astronomik fiyat artışları konusunda hem halka hem de ekonomi yönetimine çözümler sunmaktadır. Öncelikle yerli petrokimya şirketi zaten kıt olan hammaddeyi ihraç etmek yerine iç piyasaya satmalı ve ithal hammaddeye uygulanan ekstra vergiler geçici olarak askıya alınmalıdır.

Pandeminin tetiklediği bu kritik dönem sona erene kadar, referans fiyat, gözetim, antidumping, ithal hammaddeler üzerindeki ek mali sorumluluk gibi vergilerin geçici olarak askıya alınması, en azından belirli bir takvim dahilinde. (geçici olarak ithal hammaddelerden vergi alınmaması fiyatlarda kısmi bir rahatlama getirecektir)

PLASTİK SEKTÖRÜNÜN BİRLEŞTİRİCİ GÜCÜ

PAGEV

PAGEV'in üye olduğu uluslararası kuruluşlar

www.pagev.org

Şenlikköy Mahallesi Eski Halkalı Caddesi No:3/8 Ofis Florya, Florya Bakırköy İstanbul

Tel.: 0212 425 13 13 Faks: 0212 624 49 26 e-mail: pagev@pagev.org.tr